

חשמונאים (שעון קיץ)

כניסת השבת: 18:51

יציאת השבת: 19:49

שבת קודש תזריע מצורע פרקי אבות פרק ב'

מפטירים: מלכים ב' פרק ז'
התימנים מתחילים "ויאמר
אלישע"

אשכנזים וספרדים מתחילים:
"וארבעה אנשים"

קול ששון

פרסומים תורניים
בהלכה, הגות, אגדה ופרשת שבוע
ע"ש ששון בן שמחה לבית בוחניק ז"ל

מהלכות העומר מבוסס על שו"ע סימן תפ"ט ופוסקים אזורנים

תבואה חדשה – איסור חדש

נאמר בתורה וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הַבִּיאֲכֶם אֶת קֶרְפֶּן אֲלֵקִים חֶקֶת עוֹלָם לְדַרְתֵיכֶם בְּכֹל מִשְׁבְּתֵיכֶם: (ויקרא כג' – יד') מכאן שאסור לאכול תבואה חדשה, עד אחרי שיקרבו קורבן העומר ביום ט' בניסן. משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהיה "יום הנף" (טו' בניסן) אסור כולו. ומרן בשו"ע – תפ"ט' פסק בהלכה, שאסור לאכול מהתבואה החדשה בארץ ישראל עד סוף יום ט' בניסן, ובחול' עד לאחר יז' בניסן (ליל יח' בניסן). איסור זה נקרא איסור חדש. איסור חדש נוהג בין בארץ ובין בחוץ לארץ בתבואה מחמישה מיני דגן, בין בתבואה של ישראל ובין בתבואה של גויים, ותבואה חדשה שלא השרישה לפני יז' בניסן אסורה עד העומר בשנה הבאה.

איסור חדש בארץ ישראל מוסכם לדעת כל הפוסקים שהוא התורה, אלא שבארץ ישראל כיום אין קוצרים את הדגן, אלא אחרי טז' בניסן, לכן כל קמח שמקורו מגידולי ארץ ישראל מותר מבחינה זו כבר ביום טז' בניסן. איסור חדש בחו"ל לדעת רוב גדולי הפוסקים הוא מן התורה. לכן תבואה שנזרעה אחרי חג פסח ונקצרה לפני חג פסח אסורה עד טז' בניסן. בארצות קרות יש מקום לחשש זה החל מראש חודש חשוון. כיום שקיימים קשרי מסחר בין לאומיים, ולא"י מיובאת תבואה שמקורה בארצות אמריקה הדרומית, שם עונות השנה כמעט הופכיות ביחס לא"י, יש להקפיד לרכוש מוצרים שאין בהם חשש "איסור חדש". אומנם יש שכתבו להקל בזה, ויש מהן שאפילו תפסו ביד חזקה למנוע כל חומרא בזה בהסתמך על היתרו של הב"ח והרמ"א ביורה דעה, אולם מאחר והיתר זה הוא בניגוד לדעת רוב הפוסקים הראשונים והאחרונים ופסקה מרן בשו"ע, הלכה למעשה אין להקל בזה. לדוגמא: בקניית מוצרי פסטה, אטריות וכדומה יש להקפיד שלא יהיה בהם חשש איסור חדש.

ספירת העומר

כתוב בתורה (ויקרא כא טו): "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה", קבלו חז"ל (מנחות סה:) שפירוש "ממחרת השבת" הוא מחרת יום טוב הראשון של פסח, שהוא יום שבתון, לכן מצוות עשה לספור ספירת העומר החל מליל ט"ז בניסן עד גמר שבעה שבועות, דהיינו משעת קצירת העומר. בזמן הזה שבת המקדש טרם נבנה, ואין אנו יכולים לקיים את מצות קצירת העומר ולא את קרבן העומר, נחלקו הפוסקים אם מצוות ספירת העומר היא מהתורה או מדרבנן, מרן פסק בשולחן ערוך שמצוות ספירת העומר בזמן הזה הינה מדרבנן, זכר למקדש. מצוות ספירת העומר צריכה להיות במעומד, וסמכו זאת חז"ל על הפסוק "מהחל חרמש בקמה" - אל תקרי בקמה אלא בקומה.

פרטי הלכות

- א. לדעת פוסקים רבים מצוות ספירת העומר בזמן הזה היא מדרבנן, לפיכך הנהגים לומר לפני הספירה "לשם יחוד" נכון שישימטו מהנוסח את המילים "מצוות עשה של ספירת העומר כמו שכתוב בתורה וספרתם לכם..." ובמקום זה לומר: "הרינו באים לקיים מצוות ספירת העומר לעשות נחת רוח ליוצרנו...". והנהגים לומר בנוסח "מצוות עשה וכו', יש להם על מי לסמוך. (ילקוט יוסף מועדים)
- ב. יש אומרים שבימים האחרון של ספירת העומר אין לומר את הפסוק "וספרתם לכם וכו' שבע שבתות תהיינה", מפני שמוזכר בו "שבע שבתות", ויש אומרים שאפשר לאומרו מפני שהפסוק נאמר כקריאה בתורה ולא לכוונת ספירה וכך העיקר להלכה. (ילקוט יוסף מועדים)
- ג. נשים פטורות ממצות ספירת העומר, הואיל ויש למצווה זו זמן קבוע, וכל מצוות עשה שהזמן גרמן נשים פטורות. אשה רשאית לספור ללא ברכה. על פי הסוד טוב שהנשים לא תספורנה ספירת העומר כלל. ומנהג נשות אשכנז לספור בברכה. (ילקוט יוסף מועדים)

- ד. מצווה על כל אחד מישראל לספור ספירת העומר בעצמו, שנאמר "וספרתם לכם" בלשון רבים, ומכל מקום אדם שהתכוון לצאת בספירת הש"ע, והש"ע נתכוון להוציא, יצא ידי חובה, ויש נוהגים כך לכתחילה.
- ה. מצוות ספירת העומר היא מצווה הבאה משנה לשנה, ומן הראוי היה לברך עליה שהחיינו. עפ"י המובא בספר "מועדים בהלכה" אין מברכים שהחיינו, מפני שבספירה היום יש עצבות שאין בית המקדש קיים, והספירה היא ללא קורבן העומר. מקור דבריו בשו"ת הרשב"א.
- ו. פטט המנהג שהשליח ציבור מברך תחילה ומונה את העומר, והקהל חוזרים אחריו ומברכים ומונים העומר, ואין בזה ברכה לבטלה, מפני שהשליח ציבור לא מכוון להוציא את הציבור ידי חובתם, והציבור לא מכוון לצאת ידי חובה בברכת השליח ציבור, אלא לברך בעצמם.
- ז. זמן ספירת העומר בלילה אחר צאת הכוכבים, מי ששכח לספור בתחילת הלילה יכול לספור כל הלילה.
- ח. מה טוב ומה נעים המנהג שנוהגים בכמה קהילות מישראל שבימי הספירה בין מנחה לערבית הקהל יושבים, ותלמיד חכם שבקהל עומד ודורש להם בדברי הלכה, אגדה ומוסר עד שמגיע זמן הספירה, והא בכלל מצווה גוררת מצווה. (ילקוט יוסף מועדים)
- ט. ציבור שסיימו תפילת ערבית מיד אחר השקיעה בזמן "בין השמשות", ספק יום ספק לילה, ואם לא יספרו אז, קיים חשש שחלק מן הציבור יבוא לידי שכחה ויפסידו את מצוות הספירה, יכולים לספור בברכה.
- י. אין לספור בברכה לפני השקיעה, אפילו בערב שבת לאחר קבלת שבת.
- יא. רבותינו הראשונים נחלקו האם מצוות ספירת העומר היא מצווה אחת מתמשכת על פני כל ארבעים ותשעה הימים, וזה פרוש "שבע שבתות תמימות תהיינה", או שספירת העומר בכל לילה ולילה היא מצווה בפני עצמה. למחלוקת ה"ל השלכות לגבי מי ששכח לספור את אחד הימים, ולהלכה נפסק בשו"ע שמי ששכח לספור את העומר בלילה, ונזכר ביום וספר בלי ברכה, ממשיך לספור בשאר לילות בברכה.
- יב. אדם ששכח או במזיד לא ספר ספירת העומר אפילו לילה אחד, וגם ביום לא ספר, לא יברך על ספירת העומר בלילות שלאחר מכן, שנאמר "תמימות תהיינה", אלא ימשיך לספור בלי ברכה, שהעיקר להלכה כדעת מרן השולחן ערוך, שכל ימי הספירה מצווה אחת הם.
- יג. מי שמשופק אם ספר בלילה הקודם את המספר הנכון או לא וביום לא נזכר בספירת העומר, יכול לספור להבא בברכה, משום שיש ספק ספיקא, וסומכים על ספק ספיקא לברך במקום שיש אומרים שגם בזמן הזה מצוות הספירה היא מהתורה. (ילקוט יוסף מועדים)
- יד. הטועה בספירת השבועות, ואת הימים מנה נכון, העיקר להלכה שיכול להמשיך לספור להבא בברכה. (ילקוט יוסף מועדים)
- טו. אחרי ספירת העומר נוהגים לומר "הרחמן הוא יחזיר...". ומנהג הספרדים לומר למנצח בניגונת מזמור שיר ואנא בכח

אמרי בינה – מאמרי זוז"ל בשבוע המידות הטובות

לדעת בעל ה"אורחות צדיקים" שלושים דברים על האדם לזכור בכל יום פעמיים, ולהכניסם בעמקי הלב, כדי שעבודתו תהיה מקובלת לפני הקב"ה, ותשא חן וחסד לפניו. בגליונות הקודמים הובאו עשרים ושלוש מהם.

העשרים וארבע - שיזכור: ויחשוב: אדם שעניו רכות אינו יכול לראות בכלי כסף וזהב המצויירים בציור דק, אף על פי שרואה הכל, מכל מקום אינו יכול להסתכל כל כך כמו מי שעניו חזקות - כך, אם למד אדם תורה וחכמה בנעוריו, ונראה לו שהוא מבין אותם כראוי, לא יסמוך על אותה ההבנה, כי החכמה מתחזקת כשמגיע לימים ממה שהבין בנעורו. לכן, בעת שחכמתך מתחזקת תתחיל להתבונן על עניינך, ואז תבין ותוסיף להבחין בהתעמדות על בירור העניין יותר מבתחילה. ותוסיף לעולם לחקור מכל אדם מה שלא ידעת, כענין שנאמר (תהלים קיט צט): "מכל מלמדי השכלתי", ואל תחשוב: מי יודע לחדש לך ממה שידעת בנעורך? ועל זה נאמר (משלי כו יב): "ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו". (על פי אורחות צדיקים - שער הזכירה)